

UNDERSØGELSESPRINCIPPET GÆLDER OGSÅ I PROJEKTTILSKUDSSAGER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrugsstyrelsen har hjemmel til at meddele afslag, hvis ansøgningen ikke er tilstrækkeligt oplyst, eller de krævede oplysninger ikke er indsendt med ansøgningen.

Landbrugsstyrelsen har i en række af projekttilskudsordningerne under landdistriktsprogrammet – blandt andet tilskud til miljøteknologi eller modernisering af stalde - hjemmel til at meddele afslag, hvis ansøgningen ikke er tilstrækkeligt oplyst, eller de krævede oplysninger ikke er indsendt med ansøgningen.

Det nye Miljø- og Fødevareklagenævn har i to af de første afgørelser på projekttilskudsområdet, der er offentliggjort på den nye [afgørelsesportal](#), behandlet spørgsmålet om rækkevidden af det forvaltningsretlige undersøgelsesprincip – ofte benævnt officialprincippet - når retsgrundlaget hjemler mulighed for afslag, hvis ansøgningsmaterialet er utilstrækkeligt.

Klagenævnet fastslår, at Landbrugsstyrelsen kan have pligt til at indhente yderligere oplysninger, hvis dette er en forudsætning for at kunne træffe en korrekt afgørelse. Det gælder, selvom der er hjemmel til at meddele afslag, hvis ansøgningen ikke er tilstrækkeligt oplyst.

SEGES gennemgår og kommenterer de to afgørelser i det følgende.

1. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 14. juni 2017 (sag [32418](#))

Sagens fakta

Sagen vedrørte en ansøgning om tilskud til modernisering af kvægstalde under 2015-ordningen[1].

Af projektbeskrivelsen til ansøgningen fremgik det, at den renoverede bygning skulle indrettes

til 54 nykælvare på dybstrøelse med nyt foderbord og bund. I de indhentede tilbud var der givet overslag på omkostninger til foderbord.

Imidlertid indeholdt ansøgningen ikke oplysninger om foderbordets præcise størrelse (Tilskud til foderbord blev beregnet ud fra omkostninger pr. m² foderbord^[ii]).

I august 2015 havde styrelsen sendt et høringsbrev til ansøgeren og bedt om supplerende oplysninger om projektets økonomi, herunder særligt beregningen af de forventede øgede indtægter.

Styrelsen traf i november 2015 afgørelse om delvist tilsagn om tilskud, idet der ikke blev givet tilskud til foderbordet.

Ansøger kontaktede styrelsen pr. e-mail og forklarede, at foderbordet var nævnt i tilbud og projektbeskrivelse, og vedhæftede en staldskitse til e-mailen. Styrelsen afviste at genoptage sagen og bemærkede, at foderbordets areal kunne have været beregnet, hvis denne skitse havde været fremsendt sammen med ansøgningen.

Derfor blev sagen påklaget.

Klagenævnets bemærkninger og afgørelse

Klagenævnet bemærkede, at styrelsen måtte være klar over, at der blev søgt om tilskud til foderbord på baggrund af projektbeskrivelsen og de to fremlagte tilbud.

Derfor burde styrelsen som udgangspunkt af egen drift have indhentet oplysninger om foderbordets eksakte størrelse i overensstemmelse med officialprincippet.

I tilknytning hertil udtalte klagenævnet følgende:

”Det fremgår af bekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 1, at Landbrugs- og Fiskeristyrelsen kan give afslag eller delvist afslag, hvis de ikke finder, at ansøgningen er tilstrækkeligt oplyst. Bestemmelsen indebærer dog ikke en fuldstændig tilsidesættelse af officialprincippet.”

Herefter foretog klagenævnet en afvejning af denne bestemmelse over for officialprincippet.

På den ene side talte ordlyden af bestemmelsen for, at styrelsen ikke skulle indhente oplysninger om foderbordets størrelse. Ansøgningen var ikke tilstrækkeligt oplyst til, at der uden yderligere oplysninger kunne træffes afgørelse om tilsagn om tilskud til etablering af foderbord.

På den anden side talte en række forhold imidlertid for, at styrelsen skulle have indhentet yderligere oplysninger om foderbordets størrelse:

- Officialprincippet hører til de forvaltningsretlige *garantiforskrifter*, der skal sikre, at der træffes en korrekt og lovlige afgørelse.
- Der var *utvetydige oplysninger* om udgift til foderbord i ansøgningsmaterialet.
- Udgifter til foderbord var *tilskudsberettigede*.
- der var tale om en *præcis afgrænset oplysning*, der uden videre besvær kunne indhentes

ved henvendelse til ansøger.

Under disse omstændigheder fandt klagenævnet, at styrelsen havde tilsidesat officialprincippet i den konkrete sag. Klagenævnet tillagde det også betydning, at styrelsen netop havde indhentet supplerende oplysninger om projektets økonomi.

Afgørelsen blev derfor ophævet og hjemvist til fornyet behandling.

2. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 28. juni 2017 (sag [32756](#))

Sagens fakta

Denne sag vedrørte en ansøgning under samme tilskudsordning.

I ansøgningen var det angivet, at der ikke var forventning om øgede indtægter som følge af investeringen.

Der var samlet set søgt om flere penge, end der var på budgettet, så der blev behov for at prioritere efter det pointsystem, som var angivet i bekendtgørelsen [\[iii\]](#). Der blev givet tilsagn til projekter, der havde opnået 5 point.

I den konkrete sag opnåede ansøgningen kun 2 point, fordi nutidsværdien var negativ. Derfor meddelte styrelsen afslag.

Ansøger foretog en kontrolberegning af nutidsværdien og kunne konstatere, at øvrige indtægter ikke var medregnet og påklagede afslaget. I klagen anførte ansøgeren, at styrelsen i andre sager havde givet ansøgere mulighed for at komme med supplerende oplysninger. Sagsbehandlingen i den konkrete sag var i strid med almindelige forvaltningsretlige principper om åbenhed og lighed for alle ansøgere.

Klagenævnets bemærkninger og afgørelse

Klagenævnet lagde vægt på, at det fremgik af ansøgningsskemaet, at der ikke forventedes øgede indtægter som følge af investeringen. Der var i øvrigt ikke i ansøgningsmaterialet oplysninger om, at investeringen ville medføre øgede indtægter på bedriften.

Derfor fandt klagenævnet ikke, at styrelsen kunne eller skulle have medtaget yderligere indtægter i beregningen af nutidsværdien.

klagenævnet bemærkede i øvrigt, at styrelsen alene var forpligtet til at indhente supplerende oplysninger, hvis det måtte stå klart for styrelsen, at der manglende oplysninger. Det var ikke tilfældet i den konkrete sag, og klagenævnet stadfæstede styrelsens afgørelse.

3. SEGES' kommentar

Undersøgelsesprincippet er en grundlæggende princip i forvaltningsretten – det er den pågældende myndighed, der har ansvaret for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, før der træffes afgørelse i en sag. Undersøgelsesprincippet betyder imidlertid ikke, at det nødvendigvis er

myndigheden, der skal fremskaffe alle nødvendige oplysninger. I ansøgningssager er det oplagt, at ansøger selv bidrager til oplysningen af sagen [\[iv\]](#).

Formålet med reglen om afslag ved utilstrækkeligt ansøgningsmateriale er netop incitament til ansøger om at indsende alle relevante oplysninger sammen med ansøgningen. Det vil også have en positiv virkning på længden af myndighedernes sagsbehandlingstid. I det lys giver klagenævnets afgørelse i sag 32756 god mening. Det var oplyst i ansøgningen, at der ikke var forøgede indtægter i det pågældende projekt, og der var ikke andre indikationer i ansøgningsmaterialet af, at der skulle være forøgede indtægter. Dermed var styrelsen ikke forpligtet til at indhente yderligere oplysninger, før der blev truffet afgørelse i sagen.

Ansøgningsperioden i de forskellige projektilskudsordninger er imidlertid ofte meget korte, og det kan ikke undgås, at der kan ske ekspeditions-mæssige fejl, eller at der foretages slåfejl i ansøgningen på grund af tidspres hos rådgiveren.

Derfor er det tilfredsstillende, at klagenævnet så tydeligt fastslår, at muligheden for at kunne meddele afslag på grund af utilstrækkeligt ansøgningsmateriale ikke medfører, at undersøgelsesprincippet fuldstændig sættes ud af kraft. Det forekommer helt åbenbart, at styrelsen burde have indhentet yderligere oplysninger i en situation som i sag 32418, når der alene manglede – *præcist afgrænsede* – oplysninger om foderbordets størrelse, som var nødvendige for at kunne træffe en korrekt afgørelse. Som klagenævnet antydede, kunne det have været gjort samtidig med indhentelse af yderligere oplysninger om projektets økonomi i øvrigt uden at påvirke sagsbehandlingstiden.

Der er fortsat al mulig grund til at sikre sig, at alle oplysninger og dokumenter sendes sammen med ansøgningen i tilskudssager, men med det nye klagenævns praksis er det fastslået, at styrelsen ikke automatisk kan give afslag, blot fordi der mangler oplysninger i sagen.

Du kan læse mere om undersøgelsesprincippet [her](#).

[\[i\]](#) Se daværende bekendtgørelse nr. 249 af 16. marts 2015 om tilskud til modernisering af kvægstalde. Bemærk i øvrigt, at bekendtgørelsen var formuleret således, at der kunne gives afslag, hvis ansøgningen ikke var tilstrækkeligt oplyst. I bekendtgørelsen for moderniseringsordningen for 2016, var det derimod afgrænset nærmere, hvilke oplysninger/dokumenter der konkret kunne danne baggrund for afslag, hvis de ikke var sendt sammen med ansøgningen (se § 6, stk. 5 i bekendtgørelse nr. 323 af 4. april 2016 om tilskud til modernisering af kvægstalde).

[\[ii\]](#) Den maksimale pris var 2.100 kr. pr. m², jf. bilag 1 til bekendtgørelse nr. 249 af 16. marts 2015 om tilskud til modernisering af kvægstalde.

[\[iii\]](#) Se § 9 i bekendtgørelse nr. 249 af 16. marts 2015 om tilskud til modernisering af kvægstalde.

[\[iv\]](#) Jf. side 145 ff og 177 i Forvaltningsret – Sagsbehandling, Karsten Revsbech m.fl., 7.

udgave, 2014.

© 2021 - SEGES Projektsitet